

Posudek oponentky diplomové práce Katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: **Bc. Dita Dvořáková**

Název práce: **Sebehodnocení žáků při přestupu z 1. na 2.stupeň základní školy (a spolupráce učitelů při stanovení kritérií sebehodnocení)**

Vedoucí práce: Prof.PhDr.Zdeněk Kolář

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 74

Počet stránek příloh: 19

Počet titulů v seznamu literatury: adekvátně DP

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	X		
--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X		
--	---	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

X			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	X		
--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	X		
--	---	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	X		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	X		
--	---	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

- Mohla by si autorka znovu promyslet vztah klíčových kompetencí a kompetence hodnotit (s.8) ?
- Mohla by autorka vysvětlit větu na s.17, závěr 3.odstavce o tom, že je žák ovlivněn svými emocemi?
- Neužívá se spíše termín popisný (nikoliv popisující) jazyk?) Čím byl rozhovor s ředitelkou „neformální?“
- Kdo dělal analýzu videozáznamů z výuky K.Taubenhanslové z let 1987 -1996? (s.39)
- Mohla by autorka uvést současné zdroje týkající se problematiky přechodu z 1. na 2.stupeň základní školy a spolupráce učitelů?
- K jakému cíli výzkumu se vztahuje metoda analýzy sebehodnotících listů?
- Co konkrétně vypovídali učitelé 6.tříd o (ne)významnosti sebehodnocení?
- Víím, že zkoumání vývoje sebehodnocení byl mimo záměr autorky, ale vyjadřuje se k němu. Z toho vyplývá i moje otázka k výroku na s 65 („není možno posoudit, jak se rozvíjí schopnost sebehodnocení žáků na 2.stupni“: jakou výzkumnou metodu by autorka zvolila, pokud by toto chtěla zjistit?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

- Velmi dobře zvolené téma: důležité, aktuální.
- Velmi dobře zvolen i typ DP jako teoreticko-empirický: prozatím existuje poměrně málo dat z terénu škol.
- Teoretická část se pokouší popsat problematiku sebehodnocení v širším kontextu: autorka tu však nabízí místo důkladnější analýzy problematiky (např. od pojetí výuky přes hodnocení k sebehodnocení nebo prostřednictvím otázek vztahujících se k sebehodnocení Proč? Co? Jak?) spíše určitý a poměrně nerovnoměrný (srov. např. Amonašvili vs. jiné zdroje) výběr z odborné literatury: některé informace se také tím zbytečně dublují (např. s.21 – 23). Obdobně ne příliš uspořádaný mi připadá výklad v jednotlivých kapitolách (např. Formy sebehodnocení žáků)
- V teoretické části postrádám zdroje týkající se přechodu z 1. na 2.stupeň a zhodnocení současných zdrojů týkající se spolupráce učitelů.
- Autorka pracuje zvláště s citacemi a parafrázemi. Zatímco se někdy drží podle mého názoru zbytečně některého textu tam, kde jde o poměrně obecné myšlenky, jinde zdroj neuvádí, přestože jde o tvrzení, která by bylo třeba tímto zdrojem podpořit (např. s.19, tvrzení o vztahu inteligence a sebehodnocení, s. 29 o změně hodnocení u učitelů prvních ročníků, o celkovém hodnocení na s.39 aj.) nebo jej uvádí pro čtenáře nejasně (parafrázuje text Košťálové na s.37 i 38?)
- Empirický výzkum je velmi zajímavý a podnětný pro jiné DP jak svými úkoly a volbou několika různých metod (pozorování, rozhovory, analýza dokumentace), tak rozložením zkoumání v čase (5.třídy a jejich přechod na druhý stupeň). Kvalitě této sondy zaměřené na jednu školu by prospělo její metodologické uchopení jako případové studie a důkladnější propracování jednotlivých metod: např. zdůvodnění jednotlivých položek pro posuzování výuky (na základě pozorování) Nenalezla jsem také počet pozorovaných hodin u jednotlivých učitelů (důležité pro posouzení zařazení forem sebehodnocení). K dotazovacím metodám jsou sice uvedeny základní otázky, ale není zdůvodněn jejich výběr a popsán způsob jejich vyhodnocování. To se projevuje na úrovni interpretace získaných dat.
- Při přípravě výzkumu i interpretaci dat bych očekávala jasnější oddělení sebehodnocení shrnujícího (např. týdenní či čtvrtletní) od sebehodnocení po jednotlivých učebních úkolech.
- Jak jsem již psala, výzkum je velmi aktuální a přináší řadu otevřených otázek. Z tohoto důvodu chybí v textu zařazený oddíl Diskuse. (Např. diskutovat volbu otázek pro učitele – jak se dostat hlouběji k jejich „důležité je zvládnout učivo“.

- Shrnutí občas nejsou podpořena předchozími zjištěními: kde uvádí autorka např. četnost forem sebehodnocení po určité činnosti? (s.70: „nejčastěji se používalo hodnocení po určité činnosti). Shrnutí je tu dvojmo (v kap. Shrnutí a části „odpovědi na úkoly empirické sondy), vlastně takřka trojmo, protože část Závěry jsou spíše shrnutím než skutečnými závěry.
- Text provázejí občasné stylistické nedostatky a chyby v interpunkci
- Stálo by za to, aby anglická verze anotace byla předem konzultována po jazykové stránce.
- **DP Bc. Dity Dvořákové považuji za poctivě zpracovávaný text k dané tematicce. Přála bych si, aby autorka dané připomínky přijala jako podněty k hlubšímu uvažování o problémech hodnocení a sebehodnocení, příp. k její další práci v profesi.**

Doporučení k obhajobě: **doporučuji**

Navrhovaná klasifikace: **v e l m i d o b ř e**

Datum: 17.ledna 2013

podpis: doc.PhDr.Hana Kasíková, CSc.